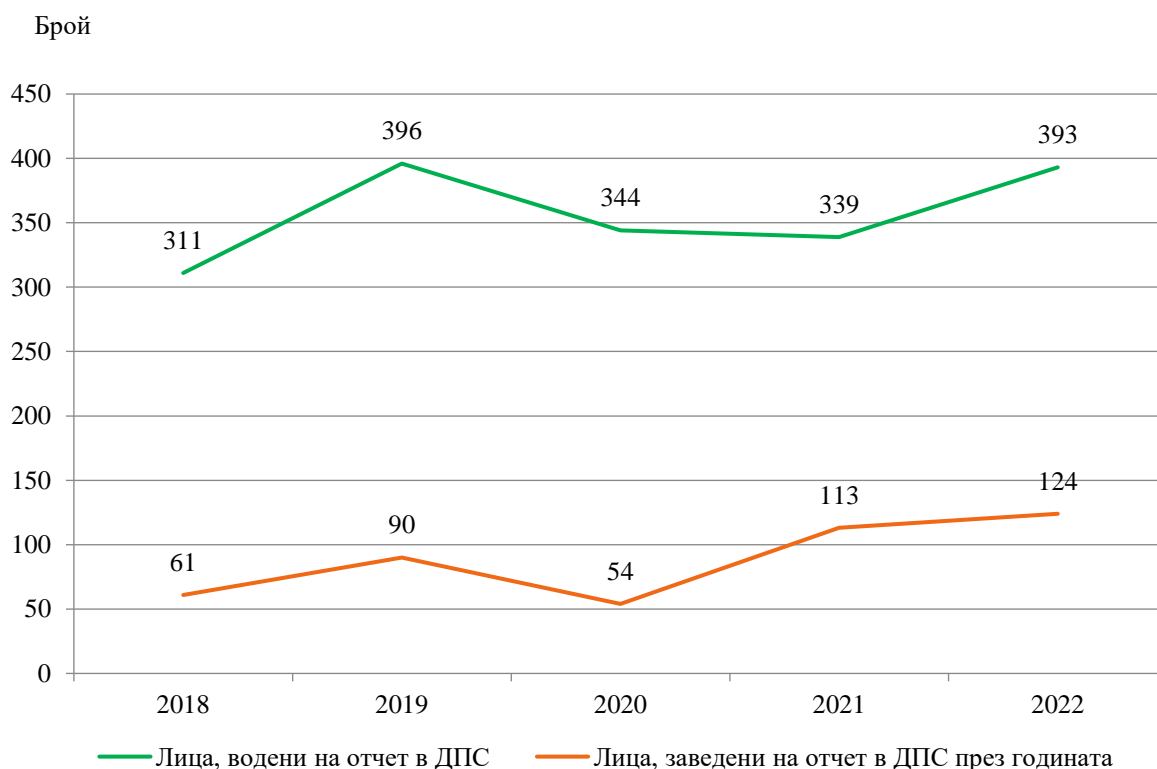

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ СЛИВЕН ПРЕЗ 2022 ГОДИНА

През 2022 г. на отчет¹ в детските педагогически стаи са водени 393 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

Броят на заведените на отчет² в ДПС през годината е 124.

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС през периода 2018 - 2022 година

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС малолетни и непълнолетни лица през 2022 г. са следните:

- 69.5% са непълнолетни (14 - 17 години), а малолетни (8 - 13 години) са 30.5%;
- момчета са 358 (91.1%), а момичета - 35, или 8.9%;
- учащи са 230, или 58.5%;
- в криминогенна среда живеят 90 малолетни и непълнолетни (22.9%).

¹ Съгласно чл. 26, ал. 1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

² Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

През 2022 г. 81 малолетни и непълнолетни са **снети** от отчет в ДПС, или 20.6% от общия брой на водените на отчет лица през годината:

- поради поправка на поведението - 56 лица (69.2%);
- поради навършване на 18-годишна възраст - 24 лица (29.6%);
- на други основания - 1 лице (1.2%).

Малолетните и непълнолетните, преминали през ДПС за извършени противообществени прояви през 2022 г. са 124, като момичета са 34, или 27.4%, а момчета - 90 с относителен дял 72.6%.

През 2022 г. **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС за извършени престъпления**, в област Сливен са 255.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от малолетните и непълнолетните през 2022 г. в област Сливен. Извършители на кражби са 178 лица, или 69.8% от всички малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС за извършени престъпления. От тях най-висок е дялът на извършителите на кражби от домовете - 51.1% (91 лица), на кражби от магазини или други търговски обекти - 14.0% (25 лица), на селскостопанска продукция, домашни животни и птици - 13.5% (24 лица), на взломни кражби - 12.9% (23 лица) и на части и вещи от МПС - 3.9% (7 лица).

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни, преминали през ДПС, по някои видове престъпления през 2022 година

Пострадалите от престъпления малолетни и непълнолетни лица през 2022 г. са 70, от които 52, или 74.3% са момичета. Относителният дял на малолетните, пострадали от престъпления, е 42.9% (30 лица), а на непълнолетните – 57.1%, или 40 лица. Най-голям е броят и дялът на пострадалите от нанесени телесни повреди - 5 лица (7.1%) и от кражба и грабеж - по 4 лица (5.7%).

През 2022 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните в област Сливен **са образували 212 възпитателни дела**. От тях 197 (92.9%) - по предложение на органите на прокуратурата. Решените през годината дела са 164, като 41 от тях - в срок до един месец. Прекратените дела през 2022 г. са 49.

През 2022 г. местните комисии са наложили **285 възпитателни мерки** на 241 деца за извършени 246 общественоопасни деяния³. Най-често са били налагани възпитателните мерки „предупреждение“ - 112 мерки (39.3%), „поставяне под възпитателен надзор на родителите или на лицата, които ги заместват за полагане на засилени грижи“ - 99 възпитателни мерки (34.7%), „поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател“ - 30 мерки (10.5%) и „предупреждаване за настаняване във възпитателно училище интернат (ВУИ) с изпитателен срок до 6 месеца“ - 22 лица на възраст 8 - 17 години (7.7%).

Основните характеристики на малолетните и непълнолетните с наложени възпитателни мерки през 2022 г. са следните:

- малолетните лица са 117 (48.5%), а непълнолетните - 124 (51.5%);
- момчетата са 223 (92.5%), а момичетата - 18 (7.5%).

³ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД), възпитателните училища интернати (ВУИ) и от социално-педагогическите интернати (СПИ). Малолетните и непълнолетните се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са преминали през ДПС.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са били новозаведени през отчетната година.

В броя на снетите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от Наказателния Кодекс, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви,

престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживеене на лицата.

Повече информация и данни от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните лица са достъпни в Информационна система „Инфостат“ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63) и на сайта на НСИ, раздел „Правосъдие и престъпност“ (<http://www.nsi.bg>).